

İlkokul Derslerinde Bir Öğretim Yöntemi Olarak Kullanılan Yaratıcı Drama ile İlgili Tezlerin İncelemesi: Bibliyografik Bir Çalışma

Evaluation of Theses Written on the Field of Creative Drama, an Education Method Used on the Primary School Education: A Bibliographical Study

 <https://doi.org/10.52105/temelegitim.19.2>

Kadriye ELVER¹

 <https://orcid.org/0000-0002-9437-5000>

Mehmet Faik YILMAZ²

 <https://orcid.org/0000-0002-1006-2470>

Geliş Tarihi/Received: 07.01.2023 Kabul Tarihi/Accepted: 24.04.2023 Yayın Tarihi/Published: 15.07.2023

Özet:

Bu çalışmada 2012-2021 yılları arasında ilkokullarda bir öğretim yöntemi olan yaratıcı drama konusunda yapılan lisansüstü tez çalışmalarının bibliyografik incelemesi yapılmıştır. Çalışmanın amacı ilkokul eğitiminde giderek önem kazanan bir kavram olan "yaratıcı drama" konsepti hakkında Yüksek Lisans ve Doktora seviyesinde yazılmış Lisansüstü tezlerin tek bir elde toplanması ve bu alanda çalışma yapacak kişilere yol gösterilmesini sağlamaktır. İlgili tezlere Yüksek Öğretim Kurumu'nun (YÖK) veri tabanına "ilkokul" ve "yaratıcı drama" kelimeleri ile tarama yapılmıştır. Araştırma sonucunda 3'ü doktora 39'u yüksek lisans tezi olmak üzere toplamda 42 adet lisansüstü tez çalışmasına ulaşılmıştır. Bu tezlerin belirli parametreler doğrultusunda bibliyografik analizleri yapılmıştır. Elde edilen verilerin frekans ve yüzdelik değerleri tablo ve grafiklerle ifade edilmiş ve daha sonra analizleri yapılmıştır. Çalışma sonucunda "yaratıcı drama" kullanımının akademik başarı ve yazma becerisi üzerindeki etkisine dair birçok çalışmanın yapıldığı ancak yaratıcı dramanın konuşma becerisi gibi birçok alan üzerindeki etkisine dair yeterince araştırma yapılmadığı ortaya konmuştur. Bu çalışma ilkokulda yaratıcı drama konusunda yapılacak çalışmalar için bir kaynak niteliğindedir.

Anahtar Kelimeler: Drama, Yaratıcı Drama, İlkokul

Abstract:

In this study, bibliographic analysis of postgraduate thesis studies on creative drama in primary schools between the years 2012-2021 was made. Purpose of this study is to collect the graduate theses that were written about "creative drama", a concept that is getting more and more popular on the field of primary school education, in a single study, and create a conceptual understanding for those interested in making further researches on this field. These theses were reached in the database of the Higher Education Institution (YÖK) with the words "primary school" and "creative drama". As a result of the research, 3 doctoral theses and 39 graduate thesis studies were reached. Bibliographic analyzes of these theses were made in line with certain parameters. The frequency and percentage values of the obtained data were expressed in tables and graphics, and then analysis was made. As a result of the study, it is concluded that the effect of creative drama on ability to write and academic performance is studied frequently on this field whereas the effect of creative drama on subjects like talking ability is not studied enough. This study is a resource for those who will do research on creative drama.

Keywords: Drama, Creative Drama, Primary School

Önerilen Atıf Bilgisi/To Cite This Article: Elver, K, ve Yılmaz, M. F. (2023). İlkokul derslerinde bir öğretim yöntemi olarak kullanılan yaratıcı drama ile ilgili tezlerin incelemesi: bibliyografik bir çalışma, *Temel Eğitim Dergisi*, 17, 16-34.

Bu makale Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) lisansı ile lisanslanmıştır. Makalenin okuma, indirme, kopyalama, dağıtma ve yazdırma hakları herkes için kalıcı olarak serbest bırakılmıştır.

This article is licensed under Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license and permanently free for everyone to read, download, copy, distribute and print.

¹ K.elverz@gmail.com, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

² mfaik.yilmaz@igdir.edu.tr, İğdir Üniversitesi, İğdir, Türkiye

1. Giriş

Eğitim alanında yaratıcı drama 20. yüzyılın başlarından itibaren bir öğretim yöntemi olarak kullanılmaya başlanmış, ülkemizde ise 1950'li yıllarda eğitim programlarında yerini almıştır (Aytaş, 2013). Okul öncesi ve sınıf öğretmenliği alanlarında 1997 yılında drama dersi zorunlu ders olarak yerini almıştır. (Aykaç & Ulubey, 2008). Yaratıcı drama; bir amaç ya da düşüncenin, bir grubun üyelerinin yaşantılardan yola çıkarak doğaçlama, rol oynama gibi metotlardan faydalanarak canlandırılmasıdır. Canlandırma süreci deneyimli bir lider veya eğitmenin gözetiminde spontane ve miş gibi yapmaya yöneliktir. Yaratıcı drama, her yaş grubuna hitap eden ve her mekânda uygulanabilir bir etkinliktir. Uygulama sırasında herhangi bir donanım, araç-gerece ihtiyaç duyulmamakta ve herhangi bir yazılı metin kullanılmamaktadır. Yaratıcı dramada öncelikle bir gruba, alanında deneyimli ve bilgili bir eğitmene ve etkinliğin rahatça uygulanabileceği bir mekâna ihtiyaç duyulmaktadır (Adıgüzel, 2018).

Yaratıcı drama etkinlikleri her kademedede olduğu gibi ilkokulda da kullanılan bir öğrenme metodudur. İlkokul döneminde çocukların bilişsel ve ruhsal gelişimlerinin ve eğitim hayatlarının temellerinin atıldığı önemli bir dönemdir. Geleneksel eğitim sistemi çocukların araştırmalarına ve sorgulamalarına olanak tanımayan bir sistem olduğu için yaratıcı drama gibi çocukların yaratıcılıklarını ortaya çıkaran ve yaşayarak öğrenmelerine katkı sunabilecek yöntemlerin uygulanması gereklidir. Bu çalışmada amaç; ilkokul derslerinde yaratıcı drama yönteminin kullanılması konusunda yapılan tez çalışmalarını bibliyografik analiz yöntemi ile incelemektir. Bu çalışma ile ilkokul derslerinde yaratıcı dramanın öğrenmeye etkisi üzerine yapılan tez çalışmalarının bibliyografik analiz yöntemiyle literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca ilkokulda yaratıcı drama üzerine çalışma yapanlara yol gösterebilecek bir kaynak niteliğinde olduğu söylenebilir.

Öğrenme Kavramı

Öğrenme, insanların yaşam boyu edindikleri bilgi ve beceriler sonucu ortaya çıkan kalıcı izli davranış değişikliğidir. Öğrenmede dışarıdan gelen uyarıcılar görme, işitme, tat ve dokunma duyuları aracılığıyla bilgiler beyinde ilişkilendirilir ve yapılan tekrarlar sonucunda öğrenme meydana gelir (Güven & Özerbaş, 2018). Bir başka tanıma göre öğrenme; duyu organları vasıtasıyla edinilen verilerin beyne aktarılarak burada verilerin değerlendirilmesi, gerekli olanların hafızaya kaydedilmesi ve gerektiğinde bilgilerin hafızadan geri çağırılabilmesi sürecidir (Kondu, 2020). Öğrenme yaşantılar sonucu elde edilen az ya da çok kalıcı izli davranış değişikliği şeklinde tanımlanabilir (Demirel, 2005). Yapılan tanımlardan anlaşılacağı üzere öğrenmenin gerçekleşmesinde üç unsur önemlidir. Öncelikle yaşantı sonucunda bir davranış değişikliğinin meydana gelmesi ve bu davranış değişikliğinin kalıcı izli olması gerekmektedir.

Öğrenme, insan yaşamının sürdürülebilmesi için gerekli olan bilgilerin, deneyimlerin, becerilerin ve eylemlerin kazanılması sürecidir. Öğrenme sosyal, psikolojik, fiziksel ve çevresel faktörlerden etkilenmekte ve etkileme oranına göre yeni davranışlar, tutumlar, beceriler ve bilgiler edinilmektedir (Yılmaz, 2009). Öğrenmenin daha etkin bir şekilde meydana gelmesi ve öğretim sürecinin verimli bir şekilde geçmesi için öğrenme-öğretim süreci ile ilgili ilkeler bulunmaktadır. Bu ilkeler; görelilik ilkesi, katılım ilkesi, somuttan soyuta ilkesi, motivasyon ilkesi, yakından uzağa ilkesi, hazır bulunuşluk ilkesi, bütünlük ilkesi, pekiştirme ilkesi: öğrenmede transfer ilkesi, bilinenden bilinmeyene ilkesi, hayata yakınlık ilkesi, geri bildirim ilkesi ve aktivite ilkesi şeklinde sıralanabilir (Sünbül, 2010).

Yaratıcı Drama Kavramı ve Tarihsel Gelişimi

Drama sözcüğü Yunanca Dromenon'daki "seyirlik olarak benzetme" ve "eylem" anlamını gelmektedir. Tiyatro alanında drama, "özetlenmiş, soyutlanmış eylem durumları" anlamını taşımaktadır. Türkçede tam karşılığı olmayan "drama" kelimesi Yunancada "yapmak, etmek" anlamlarına gelen "dram" kelimesinden türetilmiştir. Türkçede kullanılan "dram" kavramı ise Fransızca "burjuva tiyatrosu" anlamına gelen, Fransız halkı tarafından ise "acıklı oyun" anlamında kullanılan "drame" sözcüğünden gelmektedir. Drama kelimesinin kökeni ile ilgili bir diğer yaklaşım; drama kelimesinin Luwi dilinden geldiği yönündedir. Hitit belgelerine göre Luwiler Milattan Önce (M.Ö.) 2000 yılında Anadolu'nun Kapadokya ve Çukurova bölgelerinde yaşayan bir topluluktur. Drama, Trakya'da yerli halklarından birisi olan Thrakların bir yerleşim yeri olan Drabekos'un günümüzdeki ismidir. Drama kelimesinin Almandaki anlamı ise film, sahne oyunu veya belli bir eylemin sergilenmesidir (Adıgüzel, 2018). Türk Dil Kurumu'nun (TDK) sözlüğünde ise dram(a); tiyatro alanında, sahnede oynamak için yazılan oyun", (2) günlük dilde ise "acıklı olay" şeklinde tanımlanmaktadır (TDK, 2022). Bir diğer tarıma göre yaratıcı drama; kelimelerin, kavramların, davranışların, fikirlerin ya da olayların grup halinde doğaçlama yapma, rol oynama gibi tiyatro veya drama

teknikleri kullanılarak oyunlar geliştirerek, eski bilişsel örüntüler yardımı ile tekrar yapılandırmaya yönelik etkinlikler sürecidir (Yeğen, 2003).

Yaratıcı dramada; dramatik oyun, dramaturgi, yaratıcılık ve etkili iletişim gibi kavramlar yer almaktadır. Tiyatro alanında dramatik kavramı sahne oyunu ile ilgili olan şey anlamına gelmekte, “çatışma” ve “eylem” anlamlarını içermektedir. Yaratıcı dramada yer alan bir katılımcının eylemi, canlandırdığı rol ile ortaya çıkmaktadır. Katılımcı başkasının yerine geçer ve o kişiymiş gibi davranır. İnsanların yaşadığı her türlü çatışma bir sorunu içeren dramatik bir durumdur.

Dramaturgi: Daha önce oyun yazarlığı ve yönetmenliği sanatı ve tiyatro eserleri incelenmesi olarak bilinen dramaturgi günümüzde oyun yazarlığının ayrı bir alan olarak yerini aldığı için uygulama alanında ayrılmıştır. Dramaturgi; dramatik tiyatro metninin teknik, tasarım, içerik, anlam ve sahneleme olanakları, olayın geçtiği ve yazıldığı dönem yönünden araştırılması, incelenmesi ve çözümlenmesidir (Adıgüzel, 2018).

Yaratıcılık: “yaratıcı düşünme, sezgiyle kavramak, tasarlamak, soru sormak, analiz ve sentezler yapmak, problem çözmek, eleştirmek, orijinal çözüm ve bilgi üretmek gibi düşünme süreçlerini kapsayan bir düşünme” şeklindedir (Karakuş, 2001). Yaratıcı dramada bireyin doğuştan getirdiği yaratıcılığı çeşitli yönlendirmelerle; merak, sezgi, hayal gücü, araştırma, deneme, özgün düşünce üretimi, davranış ve duyguya dönüştürülmektedir (Kurnaz, 2021).

İletişim ve Etkileşim: Dramada iletişimden kasıt doğayla ve insanlarla her türlü bilgi, duygu ve düşünce alışverişinde bulunmaktır (Işık, 2012). İnsan etkileşiminin en değerli unsurunu da iletişim oluşturur ve iletişim sürecinde yer alanların ortak hedef ve sonuca ulaşabilmesi iletişim yöntemlerinin doğru şekilde kullanılmasıyla ilgilidir (Üstün, 2005).

Dramanın tarihsel gelişimine bakıldığında temellerinin çok eski dönemlere dayandığı görülmektedir. Drama etkinlikleri ilk olarak 1911 yılında İngiltere’de bir köy öğretmeni olan Harriet Finlay-Johnson tarafından uygulanmış ve “Dramatik Öğretim Yöntemi” isimli kitabı da drama alanında yazılan ilk eserler arasında yerini almıştır (Aykaç, 2021). Henry Caldwell Cook “Oyun Yolu” (The Play Way, 1917) isimli kitabında eğitimde drama ile ilgili ipuçları verirken; Brian Way ise “Drama Yoluyla Gelişim” (Development Through Drama, 1967) isimli çalışmasında dramayı “yaşamın pratiği” olarak tanımlanmış ve dramanın sadece okulda öğretilen bir dersi olmadığını, insanların kişisel gelişimi ile de ilgili olduğunu ileri sürmüştür. McCaslin (1990) ise yaratıcı dramayı kalıplaştırılmayan bir sanat olarak görmüştür (Adıgüzel, 2018).

Tüm dünyada eğitim alanında yaratıcı dramanın 20. yüzyılın başlarından itibaren bir öğretim yöntemi olarak kullanılmaya başlanmış, ülkemizde ise 1950’li yıllarda eğitim programlarında yerini almıştır. 1966 yılında İlköğretim Genel Müdürlüğü’nün ‘Okul Öncesi Eğitimi’ kitabının bir bölümünde ‘Çocuk Tiyatrosu (Dramatizasyon)’ başlığında elli sayfalık bir bölüm yer almıştır.

1968 yılında Milli Eğitim Bakanlığı’nın (MEB) ‘İlkokul Programı’nda Dramatizasyon’ isimli çalışması bulunmaktadır. MEB’in 26 Ekim 1981 tarihli ve 2098 sayılı Tebliğler Dergisi’nde ‘Temel Eğitim Okulları Türkçe Programı’nda “drama” konusuna yer verilmiş (Aytaş, 2013) ve böylece Türkiye’ye 1980’li yıllarda çağdaş anlamda yaratıcı drama yerini almıştır (Aykaç, 2021). İnci San ve Tamer Levent’in drama ile ilgili çalışmalarında “dramatizasyon” kavramı geliştirilerek eğitim literatürüne “eğitimde yaratıcı drama” şekliyle girmiştir. 1989’da Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalında; yaratıcı drama, eğitsel drama, yaratıcı eğitsel drama, Hacettepe ve Gazi Üniversitesi’nde ise lisans ve yüksek lisans alanlarında drama ile ilgili dersler konulmuştur. 1990 yılında Çağdaş Drama Derneği kurularak dramanın yaygınlaşması için çalışmalar yapılmıştır. 1997 yılında okul öncesi ve sınıf öğretmenliğinde drama dersi zorunlu ders olarak konulmuştur. Sonraki yıllarda farklı bölümlerde de ders olarak yerini almıştır (Aykaç & Ulubey, 2008).

Yaratıcı Dramanın Temel Öğeleri ve Aşamaları

Yaratıcı dramada lider (eğitmen/öğretmen), katılımcılar, mekân ve konu temel öğeleri oluşturmaktadır. Yaratıcı dramada lider süreci tasarlayan, şekillendiren ve yöneten kişidir. Ancak sürecin gelişimini ve sonucunu bilmez, sadece bir sorun ortaya çıktığında yönlendirme yapar. Ayrıca, çalışılacak grubu ve mekânı seçer (Adıgüzel, 2018). Dramada eğitmen veya öğretmen liderlik yapar. Liderin değişime ve gelişime açık olması ve esnek bir kişiliğe sahip olması gerekir. Aynı zamanda liderlerin psikoloji, tiyatro, müzik, plastik sanatlar, oyun ve tiyatro pedagojisi alanlarında gerekli yeterliliğe sahip olmaları gerekir. Gözlem gücü kuvvetli, olayları analiz edip sentezleyebilen, sorunlara anında çözüm üretebilen ve gruba

hâkim etkin liderler grup tarafından kabul görürler. Yaratıcı dramanın bir diğer temel ögesini farklı deneyimlere ve özelliklere sahip olan katılımcılar oluşturmaktadır. Katılımcılar ortak öğrenmeye açık, grup dinamiğinin oluşumunda etkin gelişime ve değişime yatkın olmalıdırlar (Tuluk, 2008). Yaratıcı dramanın üçüncü temel ögesini etkinliğin sergilendiği mekân oluşturmaktadır. Yaratıcı dramada çalışmalar açık veya kapalı her türlü ortamda yapılabilir. Burada mekândan ziyade katılımcıların kendilerini rahat hissedebilecekleri bir çalışma ortamının bulunması önemlidir (Gündüz, 2022). Bu mekânlar; sınıflar, okul bahçeleri, müzeler, spor salonları, parklar, kütüphaneler ve alışveriş merkezleri olabilir (Yüceer, 2022). Çalışmanın yapılacağı ortamın, ayakbaşız bir çalışmaların yapılabileceği ve çocukların hareketini engellemeyecek minder gibi malzemelerin bulunması, uygun kostüm, aksesuar ve ses sisteminin bulunması ve ortamın etkinliği rahat bir şekilde yerine getirebilecek genişlikte ve uygunlukta olması oldukça önemlidir (Akalin, 2021; Adıgüzel, 2018). Yaratıcı dramada konu herhangi bir konuşma, yazı veya eserde ele alınan düşünce, olay veya durum, bir anlatımda verilmek istenen mesaj, özel hayata ve evrensel değerlere ters düşen konular dışında "her şey" yaratıcı olabilir. Önemli olan konunun katılımcılara hangi tutum, davranış ve becerileri kazandıracığıdır. Konu, herhangi bir problemin çözümü, herhangi bir olay ve durum da olabilir (Adıgüzel, 2018). Herhangi bir resim, fotoğraf, haber, eşya veya gündelik yaşam içerisinde herhangi bir şey de yaratıcı dramanın konusunu oluşturabilir. (Akalin, 2021).

Bir bütün olarak yaratıcı dramayı değerlendirdiğimizde üç aşamadan meydana geldiği görülmektedir. İlk aşama hazırlık-ısınma; ikinci aşama canlandırma-oyun ve üçüncü aşama ise tartışma-değerlendirme aşamasıdır. Isınma aşamasında katılımcının ortama ve gruba uyum sağlayabilmesi ve vücudunu sonraki çalışmalara hazırlaması için yapılan ön egzersizleri kapsamaktadır. Burada amaç, bedeni ve zihni zorlamadan harekete geçirmektir. Ayrıca çocukların birbirleriyle kaynaşmaları ve ortamı tanımaları için gelişimsel özelliklerine göre koşma, yürüme, sürünme, atlama gibi egzersizler yaptırılmaktadır (Gündüz, 2022). Canlandırma aşamasında, katılımcıların oyunu oynadığı, rol oynama ve doğaçlama metotlarının daha fazla kullanıldığı, bir konunun ya da dramatik durumun insanlara sergilendiği aşamadır (Bağ, 2022). Canlandırmada farklı kılıklara ve kişiliklere bürünerek geçmişte yaşanmış olaylar veya durumlar yaşatılmaktadır. Canlandırmalar sonucunda ortaya çıkan oluşumlar ve drama çalışmalarında elde edilen sonuçlar, değerlendirme ve tartışma bölümünde ele alınmaktadır. Bu aşamada eğitsel kazanımlar veya oluşumlar ile ilgili tartışmalar yapılmaktadır. Ayrıca dramada öğrenilenlerin kazanıma dönüşüp dönüşmediği ve ileriki yaşantılara etkisinin ne şekilde olacağı ele alınarak değerlendirilmekte ve görüş alışverişinde bulunmaktadır (Adıgüzel, 2006).

Yaratıcı dramada doğaçlama ve rol oynamak olmak üzere iki temel yöntem bulunmaktadır. Bunların yanı sıra drama oturumlarında dramatizasyon, geriye dönüş, bilinç koridoru ve dedikodu halkası gibi yöntemler de kullanılmaktadır.

Doğaçlama yönteminde bir olay veya bir durum herhangi bir kısıtlama ve bir planlama olmadan anında canlandırılır. Katılımcıların hayat tecrübelerine göre o anda akıllarına ne geliyorsa o şekilde davranış sergiledikleri doğal bir süreci kapsar. Doğaçlama yönteminde katılımcılar yaratıcı düşünme, empati kurma, iletişim becerilerini geliştirme ve kendilerini ifade etme gibi konularda tecrübe sahibi olurlar (Yüceer, 2022). Doğaçlamada ortaya çıkanlar bir başkası tarafından tekrar canlandırılmaz. Doğaçlamada insan bedeni dahil olmak üzere her şeyi kullanabilir. Yaratıcı dramada duruma, nesneye, karaktere ait doğaçlamalar, teklil-ikili- üçlü ve grup şeklinde çeşitli doğaçlama teknikleri kullanılabilir (Adıgüzel, 2018).

Rol Oynama, yaratıcı dramaya en uygun yöntemler arasında yerini almaktadır. Yaklaşım yönünden yaratıcı dramayla uyumlu görünse de rol oynamada yaratıcılıktan ziyade bir durum, problem ya da olayın belirlenen sınırlar içerisinde dramatize edilmesi söz konusudur. Rol oynama yönteminde roller ve rolleri oynayacak kişiler önceden belirlenmektedir (Aytaş, 2013). Yaratıcı dramada rol oynamada katılımcılar farklı kişiliklere bürünerek duygu ve düşüncelerini dile getirirler. Rol oynama çocukların bütünsel gelişimini destekleme konusunda oldukça önemli bir yere sahiptir. Çocuklar rol oynamada oyuna gönüllü katılım sağladığı gibi ve kendi rollerini de kendileri belirleyebilir (Akalin, 2021). Rol oynamada kullanılan birtakım yöntemler bulunmaktadır. Bunlar; dramatizasyon, geriye dönüş, Bilinç koridoru ve dedikodu halkası şeklinde sıralanmaktadır.

Dramatizasyon, rol oynama yöntemi ile bir konunun, bir olayın veya bir durumun ses, hareket, jest ve mimikler aracılığıyla canlandırılmasıdır (Tuluk, 2008). Dramatizasyon kısaca yaptırarak eğitim şeklidir (Delihanoğlu, 2021). Yaratıcı dramada etkin bir şekilde kullanılan bir diğer teknik geriye dönüş tekniğidir. Bu teknikte daha önce gerçekleştirilen bir durumun yeniden canlandırılması söz konusudur (Aykaç, 2021). Geriye dönüşte eylem yıllar, aylar, haftalar, günler veya dakikalar önce meydana gelmiş olabilir. Bunu belirleyen eğitmen, katılımcılar ya da oyun sürecidir. Rolü canlandıran kişiler ve diğer

katılımcılar, geriye dönüş tekniğiyle gerçek ve kurgu benzetmesinde olduğu gibi dramatik bir olayın geçmişiyse dramatik anın arasında bir karşılaştırma yapma imkânı bulurlar.

Yaratıcı dramada kullanılan yöntemlerden bir tanesi bilinç koridoru tekniğidir (Adıgüzel, 2018). Ana karakterin bir ikilem yaşaması veya bir konu hakkında önemli bir karar vermesi gerektiği durumlarda bu teknik kullanılmaktadır. Katılımcılar, yüzleri birbirlerine dönük şekilde dizilerek arada bir koridor açarlar (Orta, 2009) ve oluşturulan koridor boyunca ana karakter ilerlerken öğrencilerin her biri birer cümle fısıldayarak ana karakterin karar vermesine destek olmaktadır. Ayrıca bu teknikte her katılımcı öneri sunma fırsatı yakalamakta ve ana karakterin karar vermesine yardımcı olmaktadır (Yüceer, 2022).

Bir diğer teknik dedikodu halkasıdır. Bu teknikte oyunda yer alan karakterlerin davranışları, diğer katılımcılar tarafından birtakım söylentiler ve dedikodu yoluyla yayılmaktadır. Bu teknikte katılımcılar bir halka oluşturur, bu dedikodular halkada ilerlerken çarpıtılarak abartılı bir şekilde yayılması sağlanmaktadır. Yaratıcı dramada dedikodu halkası tekniği ilerleyen aşamalarda meydana gelebilecek çelişkilerin ve gerginliklerin belirlenmesinde yararlı bir teknik olarak görülmektedir (Orta, 2009).

2. Yöntem

Araştırmada ilkökulda yaratıcı drama üzerine yapılan tezler incelenmiştir. Literatürde ilkökullarda bir öğretim yöntemi olan yaratıcı drama ile ilgili birçok makale ve tez çalışması bulunmaktadır. Bu çalışma kapsamında sadece lisansüstü tez çalışmalarına yer verilmiştir. Çalışma kapsamında değerlendirmeye alınan tezler Yüksek Öğretim Kurumu'nun (YÖK) resmî web sitesi (<https://tez.yok.gov.tr/>) üzerinden "ilkokul" ve "yaratıcı drama" kelimeleri aratılarak ulaşım sağlanmıştır. Daha önce 5 yıl olan ilkökul eğitim süresi 2012 senesinde eğitim ve öğretim sisteminde değişikliğe gidilerek 4+4+4 sistemine geçilmiş ve bununla beraber ilkökul eğitim süresi 4 yıla indirilmiştir. Bu nedenle çalışmada sadece 2012-2021 yılları arasında yapılan tez çalışmalarına yer verilmiştir.

Çalışma kapsamında yer alan tezlerde kullanılan parametreler şunlardır; tezlerin türü, konusu, çalışmanın yayınlandığı yıl, üniversite, enstitü ve anabilim dalı, danışman unvanları, sayfa sayısı, kullanılan kaynak sayısı ve çalışmanın yapıldığı illerdir. Bu parametrelerden elde edilen veri setleri ve bu veri setlerinin frekans değerleri ve yüzdelik oranları hesaplanmıştır. Daha sonra bu veriler tablolara ve grafiklere aktararak analiz edilmiştir.

3. Bulgular

Çalışma kapsamında yer alan lisansüstü tez çalışmalarının ismi Tablo 1.'de yer almaktadır.

Tablo-1: Tezlerin Adı

Tez Kodu	Tez Adı
T1	4.Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrenci Başarısına ve Tutumuna Etkisinin İncelenmesi
T2	Christine Nöstlinger'in Seçilmiş Kitaplarıyla Kurgulanan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Yazma Becerisine Etkisi
T3	Çocuklarla Yapılan Felsefe Eğitiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanılması
T4	Disiplinler Arası Yaklaşımla Değer Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanılması
T5	Fen Eğitiminde Yaratıcı Drama Yönteminin İlköğretim Öğrencilerinin Bilimsel Yaratıcılıklarına ve Akademik Başarılarına Etkisi
T6	Hayat Bilgisi Dersinde Yer Alan Sorumluluk Değeri ve İş Birliği Becerisinin Kazandırılmasında Uzman Mantosu Yaklaşımının Etkisi
T7	İlkokul 3. Sınıf Matematik Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Başarılarına, Tutumlarına ve Bilgilerinin Kalıcılığına Etkisi
T8	İlkokul 3. Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerinin Yaratıcı Drama Yöntemiyle Geliştirilmesine Yönelik Bir Eylem Araştırması
T9	İlkokul 3. Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Konuşma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi
T10	İlkokul 4. Sınıf Değerler Eğitiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Etkisi
T11	İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerine Sağduyu, Yardımlaşma, Doğruluk ve Saygı Değerlerinin Kazandırılmasında Drama Etkinliklerinin Etkililiği
T12	İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Akademik Başarılarına, Tutumlarına Ve Öğretimin Kalıcılığına Etkisi
T13	İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Yardımseverlik Değerinin Yaratıcı Drama Yöntemiyle Kazandırılması

- T14 İlkokul 4.Sınıfta Uygulanan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Öğrencilerin Yaratıcılık Becerisine Etkisi
- T15 İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okula Uyumlarının Yaratıcı Drama ile Geliştirilmesi
- T16 İlkokul Çevre Konularında Uygulanan Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Başarılarına, Kalıcılığa ve İlgilerine Etkisi
- T17 İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Drama ile Yapılandırılmış Argümantasyona Dayalı Besinlerimiz Ünitesindeki Argümanları ve Derse İlişkin Görüşleri
- T18 İlkokulda Yapılan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Öğrencilerin Özgüven Gelişimine Etkisi
- T19 İngilizce Öğretiminde Yaratıcı Drama Kullanımının İlkokul Öğrencilerinin Kelime Edinimi ve Yaratıcı Düşünme Becerilerine Olan Etkisi (İngilizce)
- T20 Müzede Yaratıcı Drama Etkinlikleri ile Sosyal Bilgiler Dersi Kazanımlarına İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi
- T21 Özel Yetenekli İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerine Yaratıcı Drama Yöntemiyle Girişimcilik Becerisi Kazandırılması Üzerine Bir Eylem Araştırması
- T22 Türkçe Dersinde Yaratıcı Dramanın Okuduğunu Anlamaya Etkisi
- T23 Türkiye’de İlkokul Düzeyinde Kullanılan Yaratıcı Drama Yöntemi Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Analizi
- T24 Türkiye’de İlkokul Dördüncü Sınıfta Yapılan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Öğrencilerin Problem Çözme Becerisine Etkisi
- T25 Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Empatik Eğilim ve Sosyal Beceri Düzeyine Etkisi
- T26 Yaratıcı Drama Etkinliklerinin İlkokul 4.Sınıf Öğrencilerinin Duygusal Zekâ Gelişime Etkisi
- T27 Yaratıcı Drama Temelli Matematik Öğretimi Çalışmalarının Sistematik Literatür Derlemesi
- T28 Yaratıcı Drama ve Orff Schulwerk Uygulamalarının İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersine Yönelik Tutumları Üzerindeki Etkileri
- T29 Yaratıcı Drama Yönteminin Dördüncü Sınıf Matematik Dersinde Başarı, Tutum ve Öğrenmenin Kalıcılığına Etkisi
- T30 Yaratıcı Drama Yönteminin Hayat Bilgisi Derslerinde Kullanılmasının Öğrencilerin Başarı ve Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi
- T31 Yaratıcı Drama Yönteminin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerine Etkisi
- T32 Yaratıcı Drama Yönteminin İlkokul İkinci Sınıf İngilizce Dersi Meyveler (Fruits) Ünitesindeki Sözcük Öğrenme Başarısına Etkisi
- T33 Yaratıcı Drama Yönteminin İlkokul Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Öykü Yazmaya Yönelik Tutumlarına Etkisi
- T34 Yaratıcı Drama Yönteminin Matematik Kaygısı ve Motivasyonuna Etkisi
- T35 Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Başarı ve Tutumları Üzerine Etkisi
- T36 Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Öğrenme Stillerine Göre Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumlarına, Akademik Başarılarına ve Kalıcılığa Etkisi
- T37 Yaratıcı Drama Yöntemleriyle Oluşturulmuş Yazma Çalışmalarının Öğrencilerin Yazma Kaygısı, Yazmaya Yönelik Tutumu ve Yazma Öz Yeterliliğine Etkisi
- T38 Yaratıcı Dramanın Bakış Açısıyla Barış Temalı Çocuk Edebiyatı Eserlerinin Çocuk Tiyatrosuna Dönüştürülmesi
- T39 Yaratıcı Dramanın Sınıf Ortamındaki Etkileşim Örüntüsüne Etkisi
- T40 Yaratıcı Yazma Yoluyla Oluşturulan Müzikli Drama Çalışmalarının Uygulanması ve Değerlendirilmesi
- T41 Yazılı Anlatım Becerilerinin Geliştirilmesinde Yaratıcı Drama Tekniklerinden Özel Mülkiyet Tekniğinin Yaratıcı Yazma Yaklaşımı ile Karşılaştırılması
- T42 Yöntem Olarak Yaratıcı Drama Kullanımının İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Değerlere Etkisi

Çalışma kapsamında incelenen tezler, belirlenen parametreler doğrultusunda frekans ve yüzdelik değerleri belirlenerek tablolaştırılmış ve veriler tablolar üzerinde görselleştirilmiştir.

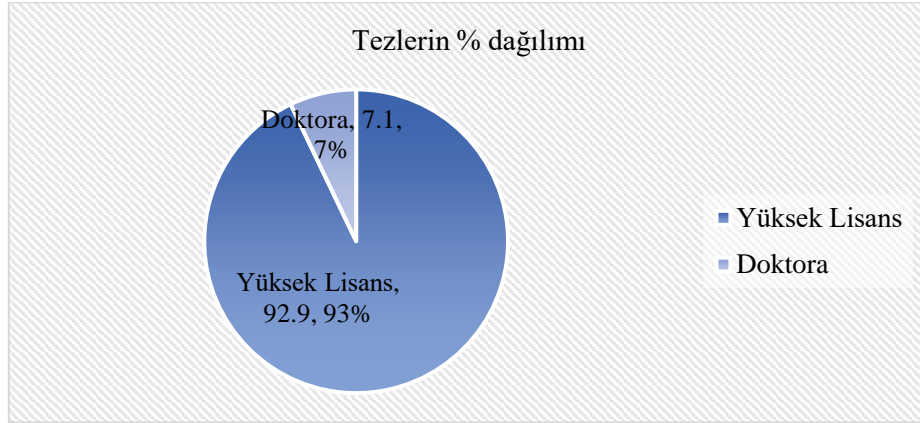
Tezlerin Türü

Çalışma kapsamında toplam 42 tez çalışması yer almaktadır.

Tablo-2: Tez Türüne Göre Tezlerin Dağılımı

Tez Türü	Frekans	Yüzde (%)
Yüksek Lisans	39	92.9
Doktora	3	7.1
Toplam	42	100

Tablo 1.’de görüldüğü üzere tezlerin 39 tanesi yüksek lisans ve 3 tanesi ise doktora tezinden oluşmaktadır. Araştırmaya dahil edilen tezlerin büyük bir çoğunluğunun yüksek lisans tezinden oluştuğu görülmektedir.

Şekil-1. Tezlerin Türüne Göre Frekans (%) Dağılımı

Tez çalışmalarının türüne göre frekans dağılımını bakıldığında; %92,9 oranını yüksek lisans, %7,1 oranını ise doktora tezlerinin oluşturduğu görülmektedir. Yüksek lisans düzeyindeki programların sayısının, doktora programları sayısından daha fazla olması, aradaki farkın yüksek olmasından kaynaklı olabilir.

Tezlerin Konusu

İlkokulda yaratıcı drama konusunda yapılan tez çalışmalarının konu dağılımı Tablo 2.'de görüldüğü şekildedir. Yapılan tez çalışmalarında özellikle iki konuda en çok tez çalışması yapıldığı görülmektedir.

Tablo-3: Tez konusuna göre dağılım

Konular	Yüksek Lisans	Doktora	Frekans	%
• Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrenci Başarısına ve Tutumuna Etkisinin İncelenmesi	2	-	2	4.7
• Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Yazma Becerisine Etkisi	6	-	6	14.2
• Felsefe Eğitiminde Yaratıcı Drama Yöntemi	1	-	1	2.4
• Disiplinler Arası Yaklaşımla Değer Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanılması	-	1	1	2.4
• Yaratıcı Dramanın Akademik Başarıya Etkisi	8	1	9	21.4
• Sorumluluk Değeri ve İş Birliği Becerisinin Kazandırılmasında Uzman Mantosu Yaklaşımının Etkisi	-	1	1	2.4
• Yazma Becerilerinin Yaratıcı Drama Yöntemiyle Geliştirilmesi	1	-	1	2.4
• Yaratıcı Dramanın Konuşma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi	1	-	1	2.4
• Değerler Eğitiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Etkisi	1	-	1	2.4
• Öğrencilere Sağduyu, Yardımlaşma, Doğruluk ve Saygı Değerlerinin Kazandırılmasında Dramanın Etkisi	2	-	2	4.7
• Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Yaratıcılık Becerisine Etkisi	2	-	2	4.7
• Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okula Uyumlarının Yaratıcı Dramanın Etkisi	1	-	1	2.4
• Yaratıcı Drama ile Yapılandırılmış Argümantasyon	1	-	1	2.4
• Yaratıcı Dramanın Özgüvene Etkisi	1	-	1	2.4
• Yaratıcı Dramanın Girişimcilik Becerisine Etkisi	1	-	1	2.4
• Yaratıcı Dramanın Okuma Becerisine Etkisi	1	-	1	2.4
• Yaratıcı Dramanın Problem Çözmeye Etkisi	1	-	1	2.4
• Yaratıcı Drama Konusu ile Tezlerin İncelenmesi	2	-	2	4.7
• Yaratıcı Dramanın Duygusal Zekâ Gelişimine Etkisi	1	-	1	2.4
• Yabancı Dil Öğreniminde Yaratıcı Dramanın Etkisi	1	-	1	2.4
• Yaratıcı Dramanın Kaygı ve Motivasyona Etkisi	1	-	1	2.4
• Edebi Eserlerin Çocuk Tiyatrosuna Dönüştürülmesinde Yaratıcı Dramanın Etkisi	1	-	1	2.4
• Yaratıcı Dramanın Sınıf İçinde Etkileşimdeki Rolü	1	-	1	2.4
• Yaratıcı Dramanın Derse Etkisi	1	-	1	2.4
• Yaratıcı Dramanın Empati Kurmaya Etkisi	1	-	1	2.4
• Toplam	39	3	42	100

Konu dağılımlarında “Yaratıcı Dramanın Akademik Başarıya Etkisi” konusu 8 adet yüksek lisans ve 1 adet doktora tezi olmak üzere toplamda 9 çalışma ile ilk sırada yer almaktadır. “Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Yazma Becerisine Etkisi” konusu ise 6 adet yüksek lisans çalışması ile ikinci sırada yer almaktadır. Ayrıca 4 konu başlığında ikişer tez çalışması yer alırken; geriye kalan 23 tez çalışmasında ise farklı konu başlıklarına yer verilmiştir.

Şekil-2. Tez Konusuna Göre Dağılım

Tez konularının dağılım frekansına bakıldığında en fazla çalışılan konu başlığı “Yaratıcı Dramanın Akademik Başarıya Etkisi” %21,4 orana, ikinci sırada yer alan “Drama Etkinliklerinin Yazma Becerisine Etkisi” konusu ise %14,2 orana sahip olduğu görülmektedir. Konu dağılımlarına bakıldığında, çalışmaların genel olarak yaratıcı drama etkinliklerinin öğrencilerin ders başarılarına etkisi ile ilgili olduğu görülmektedir.

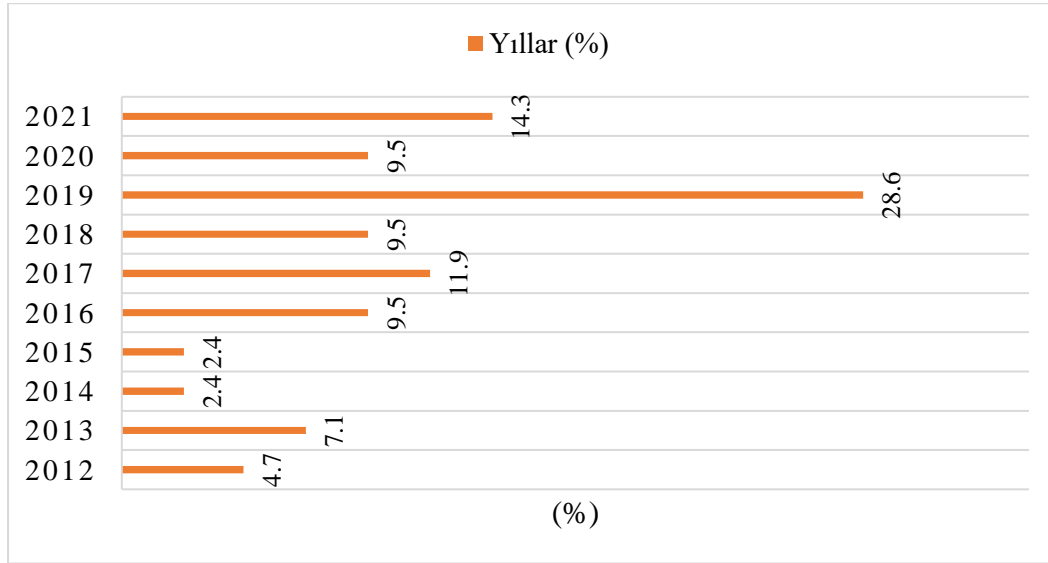
Yayınlandıkları Yıla Göre Dağılımı

Çalışma 2012-2021 yılları arasındaki tezleri kapsadığından dolayı aşağıdaki tabloda bu tarihler arası çalışmalara yer verilmiştir.

Tablo-4: Tezlerin Yayınlandıkları Yıla Göre Dağılımı

Yıl	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam	(%)
2012	2	-	2	4.7
2013	3	-	3	7.1
2014	1	-	1	2.4
2015	1	-	1	2.4
2016	3	1	4	9.5
2017	4	1	5	11.9
2018	4	-	4	9.5
2019	12	-	12	28.6
2020	4	-	4	9.5
2021	5	1	6	14.3
Toplam	39	3	42	100

2012-2021 yılları arasında en fazla tez çalışması, 9 adet çalışma ile 2019 yılına ait olduğu görülmektedir. 6 adet çalışma ile 2021 yılı ise ikinci sırada yer almaktadır. 2012-2021 yılları arasında sadece 2014, 2015 ve 2021 yıllarında 3 adet doktora tez çalışması yapıldığı görülmektedir.

Şekil-3. Tezlerin Yayınlandıkları Yılların Yüzdesel Dağılımı

Tezlerin yayınlandığı yıllara göre frekans dağılımına bakıldığında, ilk sırada 2019 yılının %28.6 oranına ve ikinci sırada yer alan 2021 yılı ise %14.3 oranına sahip olduğu görülmektedir. 2016, 2018 ve 2020 yılları ise %9.5 oranı ile üçüncü sırada yerlerini almıştır. Grafik 4.3'e bakıldığında son yıllarda konu ile ilgili tez çalışma sayılarında dalgalanmalar yaşandığı ve bunun yanı sıra tez sayılarına artış yaşandığı görülmektedir. Bu artışın yaşanmasında, Türkiye'de yaratıcı drama etkinliklerinin okullarda eğitim müfredatında daha fazla kullanılmaya başlanması etken olabilir.

Tezlerin Yayınlandığı Üniversiteye Göre Dağılımı

Çalışma kapsamına yer alan tez çalışmalarının yayınlandığı üniversitelere göre dağılımlarına bakıldığında toplamda 25 üniversiteye ait olduğu görülmektedir.

Tablo-5: Tezlerin Yayınlandığı Üniversiteye Göre Dağılımı

Üniversite Adı	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam Frekans	(%)
• Akdeniz Üniversitesi	1	-	1	2.4
• Aksaray Üniversitesi	1	-	1	2.4
• Anadolu Üniversitesi	1	-	1	2.4
• Ankara Üniversitesi	6	-	6	14.1
• Atatürk Üniversitesi	5	-	5	11.9
• Bahçeşehir Üniversitesi	1	-	1	2.4
• Bartın Üniversitesi	3	-	3	7.1
• Çukurova Üniversitesi	1	-	1	2.4
• Ege Üniversitesi	1	-	1	2.4
• Gazi Üniversitesi	2	1	3	7.1
• Gaziantep Üniversitesi	1	-	1	2.4
• Hacettepe Üniversitesi	-	1	1	2.4
• İstanbul Aydın Üniversitesi	1	-	1	2.4
• İstanbul Üniversitesi	1	-	1	2.4
• Kırıkkale Üniversitesi	1	-	1	2.4
• Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	2	-	2	4.7
• Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1	-	1	2.4
• Onsekiz Mart Üniversitesi	1	-	1	2.4
• Ordu Üniversitesi	1	-	1	2.4
• Osmangazi Üniversitesi	1	-	1	2.4
• Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	3	-	3	7.1
• Trabzon Üniversitesi	-	1	1	2.4
• Uludağ Üniversitesi	1	-	1	2.4
• Uşak Üniversitesi	2	-	2	4.7
• Yıldız Teknik Üniversitesi	1	-	1	2.4
Toplam	39	3	42	100

Çalışma kapsamında incelenen tez çalışmalarının üniversitelere göre dağılımına bakıldığında, Ankara Üniversitesi 6 tez çalışması ile ilk sırada, Atatürk Üniversitesi ise 5 tez çalışması ile ikinci sırada yerini almaktadır. Bartın Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi ise 3 çalışma ile üçüncü sırada yer almaktadırlar.

Şekil-4. Tezlerin Yayınlandığı Üniversiteye Göre Dağılımı

Tezlerin yayınlandığı üniversitelere göre frekans dağılımları Şekil 4'te yer alan kelime bulutunda görüldüğü gibidir. Kelime bulutunda, çalışma sayısı arttıkça yazının boyutu da büyümektedir. Ankara Üniversitesi %14.1 oran ile en büyük alanı kapsarken, Atatürk Üniversitesi ise %11.9 oranı ile ikinci sırada yer almaktadır. Daha sonra Bartın Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve R. Tayyip Erdoğan Üniversitesi, her biri %7.1 oran ile üçüncü sırayı paylaşmışlardır.

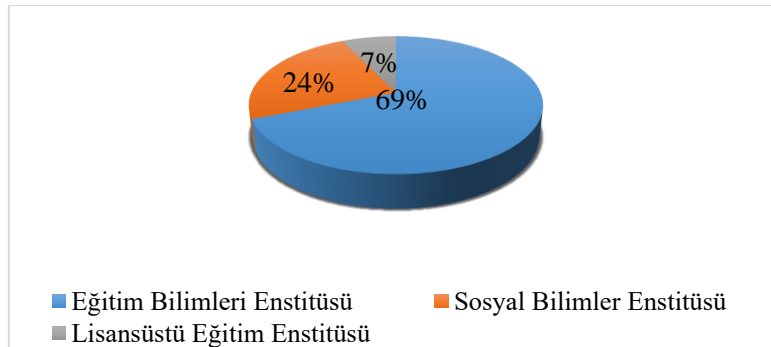
Tezlerin Yayınlandığı Enstitüye Göre Dağılımları

Çalışma kapsamında yer alan çalışmaların Şekil 4'te görüldüğü üzere Eğitim Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Lisansüstü Eğitim Enstitülerine ait olduğu görülmektedir.

Tablo-6: Tezlerin Yayınlandığı Enstitüye Göre Dağılımları

Enstitü	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam Frekans	(%)
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	27	2	29	69
Sosyal Bilimler Enstitüsü	10	-	10	23.9
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	2	1	3	7.1
Toplam	39	3	42	100

Tez çalışmalarının, 2 adeti doktora tezi olmak üzere toplam 29 adet tez çalışmasının Eğitim Bilimleri Enstitüsüne ait olduğu görülmektedir. Sosyal Bilimler Enstitüsüne ait sadece 10 adet yüksek lisans tez çalışması bulunmaktadır. Lisansüstü Eğitim Enstitüsüne ise 1 adet doktora tezi 2 adet yüksek lisans tezi olmak üzere 3 tez çalışması olduğu görülmektedir. Çalışmada yer alan tezler arasında Sosyal Bilimler Enstitüsüne ait doktora tezi çalışması yapılmadığı görülmektedir.

Şekil-5. Tezlerin Yayınlandığı Enstitüye Göre Dağılımları

Tezlerin yayınlandığı enstitülere göre frekans dağılımına bakıldığında %69 oranı Eğitim Bilimleri Enstitüsüne; %24 oranı Sosyal Bilimler Enstitüsüne ve %7 oranı ise Lisansüstü Eğitim Enstitüsüne ait olduğu görülmektedir. Şekil 5'te anlaşılacağı üzere en fazla tez çalışmasının Eğitim Bilimleri Enstitüsüne, en az çalışmanın ise Lisansüstü Eğitimi Enstitüsü ait olduğu görülmektedir.

Tezlerin Yayınlandığı Ana Bilim Dalın Göre Dağılımı

Konu kapsamında yer alan tezlerin 7 anabilim dalına ait olduğu görülmektedir.

Tablo-7: Tezlerin Yayınlandığı Ana Bilim Dalın Göre Dağılımı

Ana Bilim Dalı	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam Frekans	%
İlköğretim Anabilim Dalı	15	3	18	42.2
Eğitimde Drama Anabilim Dalı	1	-	1	2.4
Temel Eğitim Anabilim Dalı	12	-	12	28.2
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı	3	-	3	7.1
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı	5	-	5	11.9
Drama ve Eğitimi Anabilim Dalı	2	-	2	4.1
Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı	1	-	1	2.4
Toplam	39	2	42	100

Tezlerin yayınlandığı ana bilim dalına göre dağılımına bakıldığında ilk sırada 3 adeti doktora tezi olmak üzere toplamda 18 tez çalışması ile ilköğretim Anabilim Dalı ve ikinci sırada ise 12 tez çalışma ile Temel Eğitim Anabilim Dalı yer almaktadır. Daha sonra sırasıyla Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı 5, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı 3, Drama ve Eğitimi Anabilim Dalı 2 ve Eğitimde Drama Anabilim Dalı ile Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı ise 1 adet tez çalışmasına sahiptir.

Şekil-6. Tezlerin Yayınlandığı Ana Bilim Dalın Göre Dağılımı

Tezlerin ait olduğu ana bilim dalına göre frekans dağılımına bakıldığında İlköğretim Anabilim Dalı %42.2 oran ile ilk sırada; Temel Eğitim Anabilim Dalı % 28.2 oran ile ikinci sırada; Güzel Sanatlar Anabilim Dalı ise %11.9 oran ile üçüncü sırada yerini almaktadır.

Çalışmada yer alan tüm doktora tez çalışmalarının İlköğretim Anabilim Dalına ait olduğu görülmektedir. Anabilim dallarının tamamına bakıldığında "eğitim" konusu ile ilgili olduğu görülmektedir. Çalışmanın temel konusu "drama" olduğu halde drama ile ilgili anabilim dallarına ait sadece 3 adet tez çalışması ve ayrıca güzel sanatlar ile ilgili anabilim dalı da eklendiğinde toplamda 8 tane çalışmanın yer aldığı görülmektedir.

Danışman Unvanına Göre Tezlerin Dağılımı

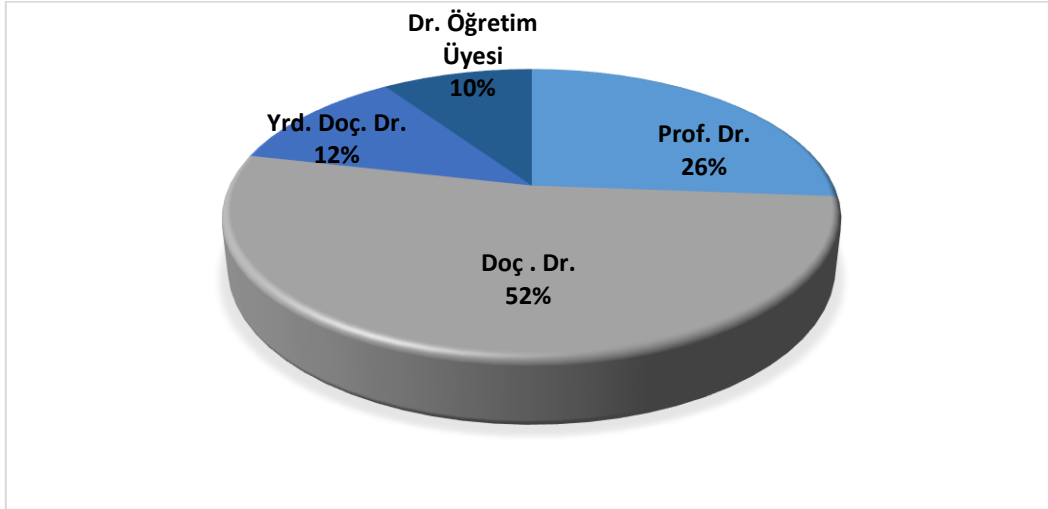
Çalışmada yer alan tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımları Tablo 6.'da görüldüğü şekildedir.

Tablo-8: Danışman Unvanına Göre Tezlerin Dağılımı

Danışman Unvanı	Yüksek		Toplam Frekans	%
	Lisans	Doktora		
Prof. Dr.	10	1	11	26.2
Doç. Dr.	21	1	22	52.4

Yrd. Doç. Dr.	5	-	5	11.9
Dr. Öğretim Üyesi	3	1	4	9.5
Toplam	39	3	42	100

İlk sırada 22 çalışma ile Doç. Dr. unvanı; ikinci sırada 11 çalışma ile Prof. Dr. unvanı; üçüncü sırada 5 çalışma ile Yrd. Doç. Dr. ve son sırada ise 4 çalışma ile Öğretim Üyesi yer almaktadır.

Şekil-7. Danışman Unvanına Göre Tezlerin Dağılımı

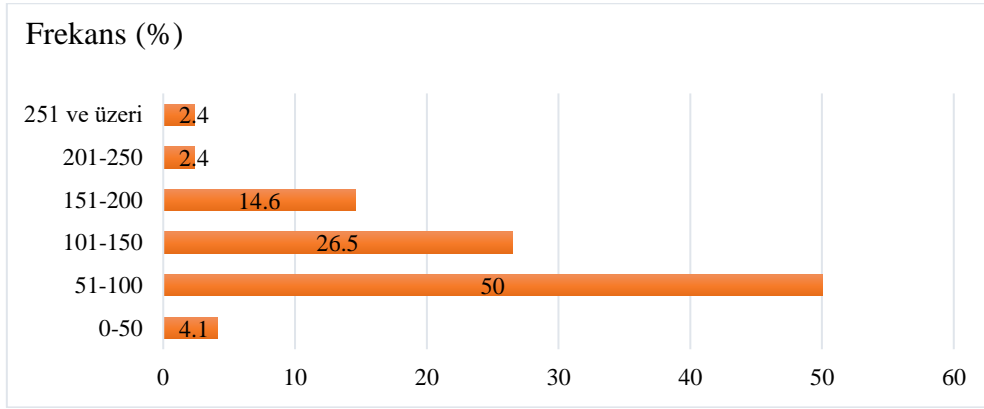
Yüzdeler frekans dağılımına bakıldığında toplam tez çalışmalarının %52'si Doç. Dr. unvanına sahip danışmanlardan oluşmaktadır. İkinci sırada %26 oranı ile Prof. Dr. unvanı; üçüncü sırada %12 oran ile Yrd. Doç. Dr. ve son sırada %10 oran ile Dr. Öğretim Üyesi unvanı yer almaktadır. Çalışma kapsamında en fazla Doç. Dr. unvanına sahip danışmanların, ilköğretimde yaratıcı drama konusuna ilgi gösterdikleri söylenebilir.

Tezlerin Sayfa Sayısına Göre Dağılımı

Çalışma kapsamındaki tezlerin sayfa sayılarına göre dağılımları Tablo 7.'de görüldüğü şekildedir. Sayfa sayıları 50 sayfalık aralıklara göre aşağıdaki sınıflandırılmıştır.

Sayfa Sayısı	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam Frekans	(%)
0-50	2	-	2	4.1
51-100	21	-	21	50
101-150	11	-	11	26.5
151-200	5	1	6	14.6
201-250	-	1	1	2.4
251 ve üzeri	-	1	1	2.4
Toplam	39	3	42	100

Tez çalışmalarının 21 adeti 51-100 sayfa; 11 adeti 101-150 sayfa; 1 tanesi doktora tezi olmak üzere toplam 6 tez çalışması ise 151-200 sayfa aralığında yer aldığı görülmektedir. 201-250 sayfa aralığında ve 251 ve üzeri sayfa aralığında ise birer adet doktora tezi bulunmaktadır. Doktora tez çalışmaları 151-251 ve üzeri sayfa aralığında olduğu görülmektedir. Bu çalışmada konu ile ilgili çalışılan 39 adet yüksek lisans tez çalışmasının 21 adetinin 51-100 sayfa aralığında olduğu görülmektedir. Bu da tezlerin yarısından fazlasına kapsamaktadır.

Şekil-8. Tezlerin Sayfa Sayısına Göre Dağılımı

Çalışmada yer alan lisansüstü tezlerin %50'si 51-100 sayfa aralığında olduğu görülmektedir. %26.5'inin 101-150 sayfa aralığında ve %14.6'sının ise 151-200 sayfa aralığında olduğu görülmektedir. Bu çalışmada bütün tezlerin sayfa aralığı dağılımına bakıldığında büyük çoğunluğunun (%76,6) 51-151 sayfa aralığında olduğu görülmektedir.

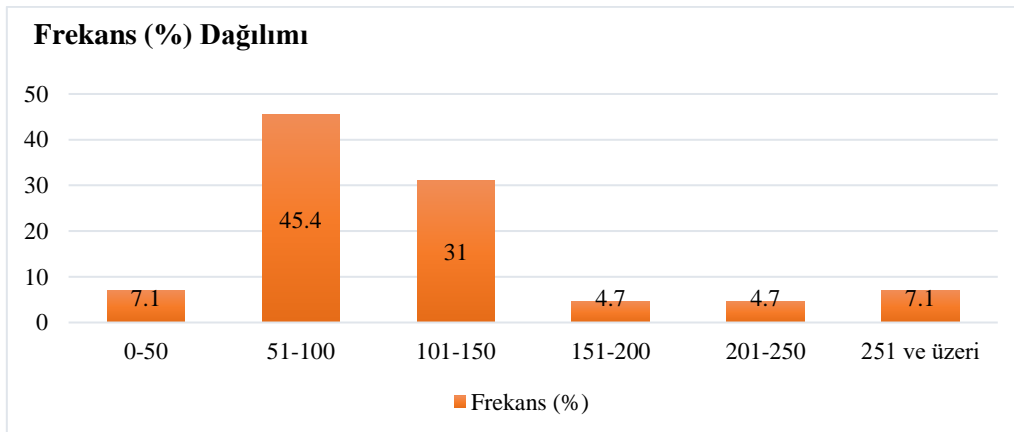
Tezlerin Kaynak Sayısına Göre Dağılımı

Çalışma kapsamındaki tezlerde kullanılan kaynak sayıları, belirlenen aralığa göre sınıflandırılmıştır. Kaynak sayısı aralıkları 50 adet ile sınırlandırılmıştır.

Tablo-10: Tezlerin Kaynak Sayısına Göre Dağılımı

Kaynak Sayısı	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam Frekans	%
0-50	3	-	3	7.1
51-100	19	-	19	45.4
101-150	13	-	13	31
151-200	1	1	2	4.7
201-250	2	-	2	4.7
251 ve üzeri	1	2	3	7.1
Toplam	39	3	42	100

Çalışmada 42 tez çalışmasının 19 adetinin 51-100 arası ve 13 tez çalışması ise 101-150 arası kaynak sayısına sahip olduğu görülmektedir. En az kaynak kullanan (0-50 arası) 3 tez çalışması ve en fazla (251 ve üzeri) kaynak kullanan 3 tez çalışması bulunmaktadır.

Şekil-9. Tezlerin Sayfa Sayısına Göre Dağılımı

Şekil 8'de görüldüğü üzere ilk sırada %45.4 oran ile 51-100 arası kaynak sayısına; ikinci sırada %31 oranı ile 101-150 arası kaynak sayısına sahip olduğu görülmektedir. Üçüncü sırada %7.1'i 0-50 arası ve %7.1'i ise 251 ve üzeri kaynak sayısı yer almaktadır. Kaynak sayısı en az olan tezlerin oranı ise %4.7'dir. Veriler doğrultusunda çalışmalarda ortalama olarak 51-100 arası kaynak kullanıldığı görülmektedir.

Alan Araştırma Yapılan İllerin Dağılımı

Tez kapsamında yer alan araştırmaların yapıldığı iller Tablo 9'da yer almaktadır. Bazı tezlerde yapılan alan çalışmaları üniversitelerin yer aldığı ilin dışında gerçekleştirildiğinden dolayı çalışma alanı yapılan iller ayrı bir tabloda değerlendirilmiştir.

Tablo-11: Alan Araştırması Yapılan İllerin Dağılımı

Araştırma Alanı	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam Frekans	%
Adana	1	-	1	2.4
Ağrı	1	-	1	2.4
Ankara	7	2	9	21.4
Antalya	2	-	2	4.8
Bartın	1	-	1	2.4
Bolu	1	-	1	2.4
Burdur	1	-	1	2.4
Bursa	2	-	1	2.4
Çanakkale	1	-	1	2.4
Erzurum	3	-	3	7.1
Eskişehir	1	-	1	2.4
Isparta	1	-	1	2.4
İstanbul	4	-	4	9.5
İzmir	2	-	2	4.8
Kırıkkale	1	-	1	2.4
Manisa	1	-	1	2.4
Muş	1	-	1	2.4
Niğde	1	-	1	2.4
Ordu	1	-	1	2.4
Rize	2	-	2	4.8
Samsun	1	-	1	2.4
Şanlıurfa	1	-	1	2.4
Trabzon	-	1	1	2.4
Van	1	-	1	2.4
Zonguldak	1	-	1	2.4
Toplam	39	3	42	100

Çalışmada yer alan tezlerde en fazla çalışmanın 9 adet ile Ankara ilinde yapıldığı görülmektedir. İstanbul ilinde yer alan üniversite sayısı diğer illerden daha fazla olduğu halde sadece 4 adet alan çalışması yapılmıştır. Diğer iller sırasıyla Erzurum'da 3 adet; Antalya, İzmir ve Rize illerinde 2 adet alan çalışması bulunmaktadır.

Şekil 10. Alan Araştırması Yapılan İllerin Dağılımı

Çalışmadaki tezlerin alan çalışması yapıldığı illerin dağılımı kelime bulutu ile gösterilmiştir. Şekil 9'da görüldüğü üzere Ankara ilinde yapılan alan çalışmaları bütün çalışmaların %21.4 oranını kapsamaktadır. İstanbul ili %9.5 oranıyla ikinci sırada yerini almıştır. Diğer illerin oranı sırasıyla Erzurum ili %7.1; İzmir ve Bursa illeri ise %4.8 oranına sahiptir. Kalan diğer illerin her biri ise %2.4 oranı ile son sırada yerlerini almışlardır.

4. Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmada belirlenen parametreler doğrultusunda elde edilen verilere göre; çalışmada araştırmaya dahil edilen tezlerin büyük bir çoğunluğunun yüksek lisans tezlerine ait olduğu görülmüştür, bu durum ilkökul derslerinde yaratıcı drama kullanımı hakkında çalışmalara yönelik daha fazla doktora çalışmasının yapılabileceğini ve bu alanın doktora öğrencileri tarafından yeterince işlenemediğini ortaya koymaktadır. Konu dağılımında en fazla yaratıcı dramanın akademik başarıya etkisi incelenmişken, yaratıcı drama etkinliklerinin yazma becerisi üzerindeki etkisi ise yine fazlaca araştırılan konulardan biri olarak göze çarpmaktadır. Yıl bazına değerlendirildiğinde 2012-2021 yılları arasında konu ile ilgili en fazla tez çalışması 2019 yılına aittir. 2016-2020 yılları arasında geçen süre 2012-2016 yılları arasında geçen süreye göre yaratıcı dramanın ilkökul eğitimi üzerindeki etkisi üzerine çok daha fazla çalışma yapılmış olduğu göze çarpmaktadır. Bu yönüyle ilköğretim eğitiminde yaratıcı drama kullanımının kullanılması hakkında araştırmaların yeni bir trend olduğu çıkarsaması da yapılabilir.

Çalışmada yer alan tezlere danışmanlık yapan eğitimcilerin unvanları değerlendirildiğinde danışmanlık yapan kişilerin en fazla Doç. Dr. unvanına sahip olduğu görülmektedir. Profesör olan tez danışmanlarının bu alandaki çalışmaların kabaca dörtte birini gerçekleştirmiş olduğu göz önünde bulundurulduğunda, Türkiye'de eğitim alanında çalışan akademisyenlerin içerisinde Profesörlerin daha konservatif bir duruşa sahip olduğu şeklinde bir yorum yapılabilir. Çalışma kapsamındaki tez çalışmalarının üniversitelere göre dağılımına bakıldığında en fazla tez çalışması Ankara Üniversitesi tarafından yapılmıştır, Atatürk ve Ankara Üniversitelerinin ise bu alanda Ankara Üniversitesini takip ettikleri görülmektedir. Bayburt Üniversitesi de görece küçük bir üniversite olmasına karşın bu alanda 3 çalışma gerçekleştirerek yaratıcı dramanın ilköğretimdeki uygulamaları konusunda uzmanlaşan bir üniversite olma yolunda ilerlediği görülmektedir. Çalışmadaki tezlerin büyük bir çoğunluğu Eğitim Bilimleri Enstitülerin İlköğretim Anabilim Dalına ait olduğu görülmektedir. Lisansüstü tezlerin çok büyük bir kısmının sayfa ve kaynak sayıları ise 51-100 aralığında yer almaktadır. Bu veri bu alanda yazılan yüksek lisans tezlerinin oldukça uzun şekilde yazıldığını ortaya koymaktadır. Tezlerin alan çalışması yapılan illere göre dağılımına bakıldığında en fazla araştırmanın yapıldığı il Ankara'dır. Bu alanda bugüne kadar herhangi bir bibliyografya çalışması yapılmamış olup, bu çalışmanın bir adım öteye taşınabilmesi adına bu alanda yapılacak yeni çalışmalarda yazılan Yüksek Lisans-Doktora tezlerinin nitel unsurlarla kıyaslanması bu alandaki araştırma derinliğini bir adım öteye taşıyacaktır.

5. Kaynakça

- Açıl , E. (2012). Fen Eğitiminde Yaratıcı Drama Yönteminin İlköğretim Öğrencilerinin Bilimsel Yaratıcılıklarına ve Akademik Başarılarına Etkisi. T.C. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Adıgüzel, H. Ö. (2006). Yaratıcı Drama Kavramı, Bileşenleri ve Aşamaları. *Yaratıcı drama Dergisi*, 1(1), 17-29.
- Adıgüzel, H. Ö. (2018). *Eğitimde Yaratıcı Drama*. Yapı Kredi Yayınları.
- Akalın, N. (2021). Yaratıcı Drama Eğitim Programının Çocukların Sosyal Davranış Ve Sosyal Problem Çözme Becerilerine Etkisi/Yaratıcı Drama Eğitim Programının Çocukların Sosyal Davranış Ve Sosyal Problem Çözme Becerilerine Etkisi. Ankara: T.C. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Okul Öncesi Eğitimi Programı Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Akbayrak, K. (2019). Özel Yetenekli İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerine Yaratıcı Drama Yöntemiyle Girişimcilik Becerisi Kazandırılması Üzerine Bir Eylem Araştırması. T.C. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel Eğitim Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi .
- Altındal, G. (2019). İlkokul 3. Sınıf Matematik Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Başarılarına, Tutumlarına Ve Bilgilerinin Kalıcılığına Etkisi . T.C. Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Aykaç, N., & Ulubey, Ö. (2008). Yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırıcılık ilişkisinin 2005 MEB ilköğretim programlarında değerlendirilmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 3(6), 25-44.

- Aylan, N. (2013). Tilkokulda Yapılan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Öğrencilerin Özgüven Gelişimine Etkisi. .C. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Aytaş, G. (2013). Eğitim ve Öğretimde Alternatif Bir Yöntem: Yaratıcı Drama. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(12), 35-54.
- Bağ, G. (2022). İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemi ile Öğrenme Kuramlarını Deneyimlemesi. Antalya: Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalı İlköğretim Matematik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Bakkaloğlu, N. (2017). İlkokul Çevre Konularında Uygulanan Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Başarılarına, Kalıcılığa Ve İlgilerine Etkisi. T.C. Hacettepe Üniversitesi İlköğretim Anabilim Dalı Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Barçın, F. (2017). İlkokul 4. Sınıf Değerler Eğitiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Etkisi. T.C. Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Borlat, G. (2018). Yaratıcı Drama Yönteminin Matematik Kaygısı ve Motivasyonuna Etkisi. T.C. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Çelik, Ö. (2016). Disiplinler Arası Yaklaşımla Değer Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanılması . Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Çeliklebaş, L. A. (2019). Christine Nöstlinger'in Seçilmiş Kitaplarıyla Kurgulanan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Yazma Becerisine Etkisi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitimde Drama Anabilim Dalı Eğitimde Yaratıcı Drama Yüksek Lisans Programı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tez.
- Çöklü Özkan, E. (2018). Türkçe Dersinde Yaratıcı Dramanın Okuduğunu Anlamaya Etkisi. T.C. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Drama ve Eğitimi Anabilim Dalı.
- Delihasanoglu, M. (2021). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yaratıcı Dramaya İlişkin Tutumları İle Yaratıcı Drama Yöntemini Kulanmaya Yönelik Öz Yeterliliklerin İncelenmesi. Bolu: T.C. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Demirel, Ö. (2005). *Öğretme Sanatı*. Pegem Yayıncılık.
- Duman Yegen, G. (2019). İlkokul 3. Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerinin Yaratıcı Drama Yöntemiyle Geliştirilmesine Yönelik Bir Eylem araştırması. T.C. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans Programı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Er, M. A. (2019). İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerine Sağduyu, Yardımlaşma, Doğruluk ve Saygı Değerlerinin Kazandırılmasında Drama Etkinliklerinin Etkililiği. T.C. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Ana Bilim Dalı Sınıf Eğitimi Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Ercan, G. Ö. (2019). Yaratıcı Dramanın Sınıf Ortamındaki Etkileşim Örüntüsüne Etkisi . T.C. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Drama ve Eğitim Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Erdem Zengin, E. (2014). Yöntem Olarak Yaratıcı Drama Kullanımının İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Değerlere Etkisi. T.C. Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Erdoğan, C. (2016). Yaratıcı Drama Programı Yaratıcı Drama Yönteminin İlkokul İkinci Sınıf İngilizce Dersi Meyveler (Fruits) Ünitesindeki Sözcük Öğrenme Başarısına Etkisi. T.C. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Erdoğan, M. (2018). Yaratıcı Drama Yönteminin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerine Etkisi. T.C. Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Ana Bilim Dalı Sınıf Eğitimi Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Erdoğan, Ş. (2016). Yaratıcı Drama ve Orff Schulwerk Uygulamalarının İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersine Yönelik Tutumları Üzerindeki Etkileri. T.C. Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı İlköğretim Tezli Yüksek Lisans Programı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Ergüder, S. (2019). Yaratıcı Drama Yönteminin İlkokul Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Öykü Yazmaya Yönelik Tutumlarına Etkisi. T.C. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel Eğitim Ana Bilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Programı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi .

- Gülmez, Y. (2021). Yaratıcı Dramanın Bakış Açısıyla Barış Temalı Çocuk Edebiyatı Eserlerinin Çocuk Tiyatrosuna Dönüştürülmesi. T.C. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Güzel Sanatlar Eğitimi Programı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Gündüz, N. (2022). 2015-2019 Yılları Arası Türkiye’de Lisansüstü Yaratıcı Drama Çalışmalarının İncelenmesi . Ankara: T.C. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Yaratıcı Drama Eğitimi Programı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Gürbüz, T. (2021). Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yaratıcı Drama Temelli Matematik Öğretimi Çalışmalarının Sistemik Literatür Derlemesi. T.C. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Güven, B. (2019). Yaratıcı Drama Programı Çocuklarla Yapılan Felsefe Eğitiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanılması. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Yaratıcı Drama Programı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi .
- Güven, S., & Özerbaş, M. A. (2018). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. PEGEM Akademi.
- Işık, M. (2012). *Kitle İletişim Teorilerine Giriş* (4. Baskı b.). Eğitim Yayınevi.
- Kondu, C. (2020). *Öğrenme teknikleri*. A-Z-e Kitap.
- Kurnaz, D. (2021). Türkiye’de İlkokul Düzeyinde Kullanılan Yaratıcı Drama Yöntemi Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Analizi. Eskişehir: T.C. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Kurnaz, D. (2021). Türkiye’de İlkokul Düzeyinde Kullanılan Yaratıcı Drama Yöntemi Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Analizi. T.C. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Mutlu Aydın, S. (2013). Türkiye’de İlkokul Dördüncü Sınıfta Yapılan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Öğrencilerin Problem Çözme Becerisine Etkisi. T.C. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Orta, A. Z. (2009). Etkili İletişim Sürecinde Kişilerarası İletişim Becerileri ve Yaratıcı Drama Uygulama Örneği Yüksek. İstanbul: T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim Sanatları Anabilim Dalı Lisans Tezi.
- Özber, M. (2019). Sınıf Eğitimi Bölümü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Yaratıcı Drama Yöntemleriyle Oluşturulmuş Yazma Çalışmalarının Öğrencilerin Yazma Kaygısı, Yazmaya Yönelik Tutumu ve Yazma Özyeterliliğine Etkisi. T.C. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Özdemir, C. (2021). Hayat Bilgisi Dersinde Yer Alan Sorumluluk Değeri Ve İş Birliği Becerisinin Kazandırılmasında Uzman Mantosu Yaklaşımının Etkisi . Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Bilim Dalı Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Öztürk, Ö. (2017). İlkokul 3. Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Konuşma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi . T.C. Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Peker, Ş. (2015). Yazılı Anlatım Becerilerinin Geliştirilmesinde Yaratıcı Drama Tekniklerinden Özel Mülkiyet Tekniğinin Yaratıcı Yazma Yaklaşımı İle Karşılaştırılması. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Yaratıcı Drama Yüksek Lisans Programı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Sarı, D. (2017). İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Yaratıcı Drama Yöntemi Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına, Tutumlarına ve Öğretimin Kalıcılığı. T.C. Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Sayım , M. (2021). Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Empatik Eğilim ve Sosyal Beceri Düzeyine Etkisi. T.C. Bartın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Temel Eğitim Ana Bilim Dalı Sınıf Eğitimi Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Soylu Makas, F. (2017). Yaratıcı Drama Yönteminin Dördüncü Sınıf Matematik Dersinde Başarı, Tutum ve Öğrenmenin Kalıcılığına Etkisi. T.C. Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı İlköğretim Bölümü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Süküt, E. (2020). İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Drama ile Yapılandırılmış Argümantasyona Dayalı Besinlerimiz Ünitesindeki Argümanları ve Derse İlişkin Görüşleri. T. C. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel Eğitim Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Sünbül, A. M. (2010). *Öğretim İlke ve Yöntemleri* (1. Basım b.). Eğitim Akademi Yayınevi.

- ŞekBalandı, Ş. (2017). Yaratıcı Drama Etkinliklerinin İlkokul 4.Sınıf Öğrencilerinin Duygusal Zekâ Gelişimine Etkisi. T.C. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Şentürk, A. (2020). *4.Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrenci Başarısına ve Tutumuna Etkisinin İncelenmesi*. T.C. Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı İlköğretim Sınıf Öğretmenliği Programı .
- Tedik, G. (2013). Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı İlkokul 4.Sınıfta Uygulanan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Öğrencilerin Yaratıcılık Becerisine Etkisi. T.C. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Tekin, E. (2021). Yaratıcı Yazma Yoluyla Oluşturulan Müzikli Drama Çalışmalarının Uygulanması ve Değerlendirilmesi. T.C. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Yaratıcı Drama Eğitimi Programı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Tosun, N. (2020). T.C. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Tuluk, N. (2008). Yaratıcı Drama. *Pilovka Dergisi*, 10-15.
- Türk Dil Kurumu. (2022). *Güncel Türkçe Sözlük*. Temmuz 20, 2022 tarihinde <https://sozluk.tdk.gov.tr/> adresinden alındı
- Ufuk Boyacı, A. (2019). Müzede Yaratıcı Drama Etkinlikleri İle Sosyal Bilgiler Dersi Kazanımlarına İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi. T.C. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Yaratıcı Drama Eğitimi Programı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Uyungül, Ö. (2016). Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Öğrenme Stillerine Göre Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumlarına, Akademik Başarılarına ve Kalıcılığa Etkisi. T.C. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Üstün, B. (2005). Çünkü İletişim Çok Şeyi Değiştirir! *Atatürk Üniv. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 8(2), 88-94.
- Ütkür, N. (2012). Yaratıcı Drama Yönteminin Hayat Bilgisi Derslerinde Kullanılmasının Öğrencilerin Başarı ve Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi. T.C. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi .
- Yeğen, G. (2003). Yaratıcı Drama. *İlköğretim-Online Öğretim Uygulamaları Serisi(2)*, 1-4.
- Yılmaz, B. (2019). İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Yardımseverlik Değerinin Yaratıcı Drama Yöntemiyle Kazandırılması. T.C. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel Eğitim Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Yılmaz, H. (2020). Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Başarı ve Tutumları Üzerine Etkisi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Yüksek Lisans Programı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Yılmaz, M. (2009). Öğrenme ve Bilgi İlişkisi. *GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(1), 173-191.
- Yumurtacı, N. (2014). Using Creative Drama in Teaching English to Young Learners: Effectiveness on Vocabulary Development and Creative Thinking. T.C. Bahçeşehir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İngiliz Dili Eğitimi Ana Bilim Dalı İngiliz Dili Eğitimi Bilim Dalı Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Yüceer, H. (2022). Türkçe Ders Kitaplarındaki Dinleme Metinleriyle Yaratıcı Drama Uygulamaları. Kütahya: T.C. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Ek 1: Çalışma Kapsamında İncelenen Tezlerin Adları

Tez Kodu	Tez Adı
T1	4.Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrenci Başarısına ve Tutumuna Etkisinin İncelenmesi
T2	Christine Nöstlinger'in Seçilmiş Kitaplarıyla Kurgulanan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Yazma Becerisine Etkisi
T3	Çocuklarla Yapılan Felsefe Eğitiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanılması
T4	Disiplinler Arası Yaklaşımla Değer Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanılması
T5	Fen Eğitiminde Yaratıcı Drama Yönteminin İlköğretim Öğrencilerinin Bilimsel Yaratıcılıklarına ve Akademik Başarılarına Etkisi

- T6 Hayat Bilgisi Dersinde Yer Alan Sorumluluk Değeri ve İş Birliği Becerisinin Kazandırılmasında Uzman Mantosu Yaklaşımının Etkisi
- T7 İlkokul 3. Sınıf Matematik Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Başarılarına, Tutumlarına ve Bilgilerinin Kalıcılığına Etkisi
- T8 İlkokul 3. Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerinin Yaratıcı Drama Yöntemiyle Geliştirilmesine Yönelik Bir Eylem Araştırması
- T9 İlkokul 3. Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Konuşma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi
- T10 İlkokul 4. Sınıf Değerler Eğitiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Etkisi
- T11 İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerine Sağduyu, Yardımlaşma, Doğruluk ve Saygı Değerlerinin Kazandırılmasında Drama Etkinliklerinin Etkililiği
- T12 İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Yaratıcı Drama Yöntemi Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına, Tutumlarına Ve Öğretimin Kalıcılığına Etkisi
- T13 İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Yardımseverlik Değerinin Yaratıcı Drama Yöntemiyle Kazandırılması
- T14 İlkokul 4.Sınıfta Uygulanan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Öğrencilerin Yaratıcılık Becerisine Etkisi
- T15 İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okula Uyumlarının Yaratıcı Drama ile Geliştirilmesi
- T16 İlkokul Çevre Konularında Uygulanan Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Başarılarına, Kalıcılığa ve İlgilerine Etkisi
- T17 İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Drama ile Yapılandırılmış Argümantasyona Dayalı Besinlerimiz Ünitesindeki Argümanları ve Derse İlişkin Görüşleri
- T18 İlkokulda Yapılan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Öğrencilerin Özgüven Gelişimine Etkisi
- T19 İngilizce Öğretiminde Yaratıcı Drama Kullanımının İlkokul Öğrencilerinin Kelime Edinimi ve Yaratıcı Düşünme Becerilerine Olan Etkisi (İngilizce)
- T20 Müzede Yaratıcı Drama Etkinlikleri ile Sosyal Bilgiler Dersi Kazanımlarına İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi
- T21 Özel Yetenekli İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerine Yaratıcı Drama Yöntemiyle Girişimcilik Becerisi Kazandırılması Üzerine Bir Eylem Araştırması
- T22 Türkçe Dersinde Yaratıcı Dramanın Okuduğunu Anlamaya Etkisi
- T23 Türkiye'de İlkokul Düzeyinde Kullanılan Yaratıcı Drama Yöntemi Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Analizi
- T24 Türkiye'de İlkokul Dördüncü Sınıfta Yapılan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Öğrencilerin Problem Çözme Becerisine Etkisi
- T25 Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Empatik Eğilim ve Sosyal Beceri Düzeyine Etkisi
- T26 Yaratıcı Drama Etkinliklerinin İlkokul 4.Sınıf Öğrencilerinin Duygusal Zekâ Gelişime Etkisi
- T27 Yaratıcı Drama Temelli Matematik Öğretimi Çalışmalarının Sistematik Literatür Derlemesi
- T28 Yaratıcı Drama ve Orff Schulwerk Uygulamalarının İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersine Yönelik Tutumları Üzerindeki Etkileri
- T29 Yaratıcı Drama Yönteminin Dördüncü Sınıf Matematik Dersinde Başarı, Tutum ve Öğrenmenin Kalıcılığına Etkisi
- T30 Yaratıcı Drama Yönteminin Hayat Bilgisi Derslerinde Kullanılmasının Öğrencilerin Başarı ve Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi
- T31 Yaratıcı Drama Yönteminin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerine Etkisi
- T32 Yaratıcı Drama Yönteminin İlkokul İkinci Sınıf İngilizce Dersi Meyveler (Fruits) Ünitesindeki Sözcük Öğrenme Başarısına Etkisi
- T33 Yaratıcı Drama Yönteminin İlkokul Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Öykü Yazmaya Yönelik Tutumlarına Etkisi
- T34 Yaratıcı Drama Yönteminin Matematik Kaygısı ve Motivasyonuna Etkisi
- T35 Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Başarı ve Tutumları Üzerine Etkisi
- T36 Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Öğrenme Stillerine Göre Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumlarına, Akademik Başarılarına ve Kalıcılığa Etkisi
- T37 Yaratıcı Drama Yöntemleriyle Oluşturulmuş Yazma Çalışmalarının Öğrencilerin Yazma Kaygısı, Yazmaya Yönelik Tutumu ve Yazma Öz Yeterliğine Etkisi
- T38 Yaratıcı Dramanın Bakış Açısıyla Barış Temalı Çocuk Edebiyatı Eserlerinin Çocuk Tiyatrosuna Dönüştürülmesi
- T39 Yaratıcı Dramanın Sınıf Ortamındaki Etkileşim Örüntüsüne Etkisi
- T40 Yaratıcı Yazma Yoluyla Oluşturulan Müzikli Drama Çalışmalarının Uygulanması ve Değerlendirilmesi
- T41 Yazılı Anlatım Becerilerinin Geliştirilmesinde Yaratıcı Drama Tekniklerinden Özel Mülkiyet Tekniğinin Yaratıcı Yazma Yaklaşımı ile Karşılaştırılması
- T42 Yöntem Olarak Yaratıcı Drama Kullanımının İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Değerlere Etkisi